

2014

Socialt ansvar på tværs af grænser - europeanhouse.org

HusInformation nr. 4

NO Limit Craiova

DEH er med i et europæisk projekt "NO LIMIT", der går ud på at skabe et salgsnetværk for socialøkonomiske virksomheder med kreative mennesker med handicap. Her er det unge fra specialskolen Beethoven, Craiova i Rumænien, der bl.a. har en dansetrup med døve.

Indhold

Det kan du læse	2
Kontingent og Kalender 2015	3
Bilal og Neli	4
Barefoot Senior Teachers	5
No limit	6
25 år efter i Rumænien	8
Costel Buta - en overlever	9
Bagsmækken fortsat <i>fra side 12</i>	11
Bagsmækken v/Lise From	12

Forsidefoto: fra No Limit, Craiova i Rumænien. Dansetruppen består af unge døve - og har eksisteret mange år i forbindelse med specialskolen "Beethoven", som var med som skole nr. 3 i DEH's første projekter i Rumænien for snart 25 år siden.

**Husk at betale
dit
medlems-
kontingent**

...det kan du læse

Det gamle år slutter igen med en opfordring til at støtte op om DEH's arbejde. For der er brug for de små organisationer til at sikre de diversitet og anderledes måder at gøre tingene på end de store, institutionelle organisationer - som mere og mere fungerer som halvoffentlige instanser i både indsats og politik.

Derfor handler dette sidste blad også mest om at kunne være med til at sætte nogle fodaftryk som kan være med til at bane vejen for udsatte menneskers muligheder for at deltage i og bidrage til deres samfund. Det vi på engelsk kalder *independent living*. Og som handler om at få muligheder for at klare sig selv mest muligt og leve blandt alle andre.

For at kunne gøre dette er der brug for at skabe nogle rammer, der kan hjælpe den enkelte med vilkår og støtte, som gør det overskueligt. I stedet for - som vi igen ser i stigende omfang - at gemme mennesker med handicap væk på institutioner og i institutionskulturens kasser.

Derfor vil DEH gerne være med til at skabe muligheder for at vise styrken og talentet blandt udstødte mennesker. Dette kan du læse nogle eksempler på i dette blad.

Og derfor har DEH brug for din støtte

*Redaktion og tekst i dette nummer:
Lise From og Henrik Haubro*

Kontingent og Kalender 2015 -

Det er tid for at betale medlemskab 2015 - det koster fortsat kun 150 kr. (som i 1994). Det er altså kun 12,50 kr. om måneden.... Mindre end en sodavand.

Men DEH har brug for alle medlemmer og al den opbakning, der er mulig. For 2015 byder på mange muligheder og udfordringer, som foreningen gerne vil kunne gennemføre.

Du kan indbetale kontingent 2015 på giro 424-6608 (kt 01)
og husk at skrive navn og adresse - samt meget gerne din email.

DEH har lavet en aftale og bestilling af kalender 2015 fra Kunstsikolen for voksne udviklingshæmmede i København. Så du har nu muligheden for at bestille kalenderen til dig selv eller som gave.

Kalenderen er som en vandret A4 side med spiralryg... lige til at hænge op på væggen. Den koster 150 kr.

Hvis du køber den sammen med betaling af dit kontingent DEH 2015 får du 50 kr i rabat, så prisen bliver

Kalender 2015	150 kr
DEH kontingent 2015	150 kr
I alt	300 kr
Rabatpris	250 kr

Send bestilling med navn, adresse og antal til
post@europeanhouse.org
Eller med post til
DEH, Ved Glyptoteket 6, 1575 K.

**GAVEN SENDES OGSÅ TIL
giro 424-6608 (kt 01)**

GAVE TIL DEH er også mulig

En person, der giver gaver til godkendte velgørende institutioner kan højst få fradrag for 14.800 kr om året. Alle gavebeløb tæller med uanset beløbs størrelse.

Send din gave til DEH sammen med dit navn og dit CPR nummer. Så sender vi besked til Skat om din gave.

BILAL SFAXI

Bilal har arbejdet/været i DEH i snart to år efter skole og i sommerferien. Han er 19 år og har som en rigtig Nørrebro dreng mange slags erfaringer og møder med systemerne.

Bilal starter nu på gymnasiet og har desuden fra januar 2015 sagt ja til at være DEH's Facebook redaktør. Så der kan komme mere liv og fart på denne del af foreningen på dette sociale medie.

Neli Madzharova

Neli har arbejdet/været i DEH i snart to måneder. Hun er fra Bulgarien og uddannet fra RUC og KU. Neli taler bulgarsk, engelsk og russisk - og er ved at lære dansk.

Neli vil gerne gøre erfaringer som projektleder i internationale projekter og skal især arbejde med projektansøgninger og som ass. projektleder, men også som en gennemgående person på kontoret.

DEH har fortsat brug for frivillige, der vil hjælpe med
at redigere foreningens hjemmeside
Skriv eller ring til kontoret!

Barefoot Senior Teachers

Gruppen af danske pensionister, der vil **møde og træne kirgisiske studerende i at kommunikere på engelsk** er nu vokset til en snes stykker. Og gruppen arbejder både i Aalborg og København med at stable materialer og praktiske planer på benene til den første indsats i uge 15 og 16 (2015).

Lars Steinov er projektkoordinator og der er allerede udsendt 8 Nyhedsbreve. I det sidste gjorde Lars en lille status:

Siden sidst har vi modtaget svar på nogle af vores forslag til kirgiserne. Vi fortsætter med denne korrespondance med henblik på en yderligere præcisering af opgaverne.

Der sker mange ting i DEH netop nu, så vi har besluttet at udsætte ansøgningsarbejdet til januar. Grundet aflysningen af november-turen og flytningen af marts-turen (!) har vi fået mere tid inden første afgang. Dette vil vi gøre efter afsendelse af ansøgningen til Veluxfonden. Nærmere information om denne vil komme senere.

Jeg er sikker på, at det nye år også vil rumme store og spændende oplevelser!

Bemærk, at ikke alle på mailinglisten står opført på deltagerlisten. Nogle modtager nyhedsbrevet blot til almindelig orientering – og kan også videresende til andre potentielt interesserede. Man kan godt bede om at komme på deltagerlisten, hvis man skulle få lyst!

En oversigt over Faglige præsentationer af deltagerne. De vil blive vedlagt ansøgningen til Veluxfonden, som skal afsendes i januar. De er lidt uensartede, men det gør måske ikke så meget. Hvis nogle af Jer inspireres til yderligere en redaktion, er I dog velkomne til at sende en ny udgave. Jeg sender ikke oversigten til alle på mailinglisten, men kun til de tilmeldte deltagere.

I bedes overveje jeres muligheder for at tage af afsted i efteråret 2015. Jeg har

**HAR DU LYST TIL AT
VÆRE MED ELLER
BARE AT FÅ NYHEDS-
BREVET FRA GRUP-
PEN SÅ KONTAKT
LARS@STEINOV.DK**

fornylig skrevet til universitetet i Bishkek og spurgt til mulige tidspunkter for besøg i foråret. De har svaret, at

de seks sammenhængende uger vil passe dem fint, så dem planlægger vi nu med.

Jeg har på baggrund af afgivne ønsker og muligheder produceret forslag. Vi mangler at finde nogle flere deltagere til de sidste uger, men dem skal vi nok finde.

No limit - et europæisk netværk

Allerede sidst i februar 2015 skal DEH være vært for den første workshop med 30 deltagere i det projekt, der startede op i slutningen af 2014. Projektet er støttet af EU gennem Erasmus+ programmet og handler om at skabe et strategisk europæisk netværk, der kan udvikle bedre muligheder for afsætning af kreative produkter og oplevelser produceret af mennesker med handicap.

Det indledende møde mellem partnerne blev afholdt i Bukarest i Rumænien 13-14 december med repræsentanter fra de to rumænske organisationer, den italienske NGO og DEH. Her blev de praktiske planer og procedurer for projektet lagt fast for de kommende 18 måneder, hvor der skal afholdes fire workshops: den første i Danmark, den næste i maj i Italien, den tredje næste år i Rumænien og den afsluttende igen i Danmark.

Hvert deltagerland skal finde frem til 12 mennesker med handicap, der har lyst til at arbejde med kunst, kunsthåndværk og andre kreative aktiviteter - og ikke mindst at afsætte dem, så man kan forbedre sin indtjening. Bl.a. ved at skabe socialøkonomiske virksomheder.

Projektet skal være med til at øge kompetencerne hos deltagerne samt at skabe et europæisk netværk.

Der vil deltage omkring 20-30 deltagere i hver workshop. Cirka 15 fra Rumænien, 6 fra Italien og 6 fra Danmark. Så det er ikke alle, der deltager i alle workshops.

DEH regner i Danmark med at samarbejde med Den sociale Virksomhed Guldborgsund (Kurt Lejbølle) og forhåbentlig Kunstsolen for udviklingshæmmede i København. Men det skal lige aftales på plads først i det nye år.

Ud over workshops skal der laves en fælles europæisk og national hjemmeside med webshop. Og der skal løbende samarbejdes mellem partnerne om dette. Ligesom der skal udvikles idéer til, hvordan man kan lave en socialøkonomisk virksomhed, der kan skabe dækning til materialer, lønninger mm.

Egentlig er projektet sat sammen så "projektfolkene" først skulle mødes 3 dage, og derefter skulle deltagerne med handicap og deres hjælpere mødes 3 dage. (Det er noget med de rejsetilskud, man kan få i dette program.) Men på det første møde blev vi enige om, at det var bedre og mere rigtigt at mødes alle sammen over 5 dage + 2 rejsedage. Og det skal vi så klare inden for de budgetrammer, vi har.

Derfor har vi også brug for at finde billige løsninger til at få projektet til at hænge sammen, både når vi er værter og når vi skal til Italien og Rumænien.

Godt nytår 2015

Foto af elev på Centrul Scolar Beethoven i Craiova - koordinator partner i projektet NO LIMIT. Andre partnere er CATALITICA fra Bukarest og il Tarassaco, Italien.

25 år efter - i Rumænien

Her ved årsskiftet er det 25 år siden Ceausescu og hans kone Elena blev væltet og henrettet. Det er der skrevet og fortalt en del om: hvad var det egentlig der skete?

Men der er ikke skrevet så meget om, hvad der skete med de flere hundrede tusinde børn og unge som kom ud af de frygtelige børne-institutioners skygge. Flere af os var med fra den første spæde nødhjælpsindsats - og arbejdede i mange år med at skabe mere tålelige forhold for børnene. Med stor opbakning fra bl.a. den danske befolkning.

Vi arbejdede især i Dolj regionen, i det sydlige Rumænien på grænsen til Bulgarien. Med hovedbyen Craiova. Den gang arbejdede vi med over 3.000 handicappede børn og 15 specialskoler og -institutioner. Med indsats fra 7 danske amter, SL og Red Barnet. Finansieret af EU.

En særlig indsats blev lagt i at forbedre forholdene for de mest udsatte børn. 100 børn, der som uhelbredeligt åndssvage var placeret i en afdeling midt i det psykiatriske hospital i Poiana Mare med plads til 800 psykiatriske patienter. Børneafdelingen placeret lige ved siden af forvaringsafdelingen for kriminelle. Og 85 børn placeret på en uhumsk børne-institution i landsbyen Corlate. Begge steder blev heldigvis nedlagt.

Men hvad er der sket med disse børn og unge, som DEH var med til at flytte ud for lidt over 20 år siden. Til nye bofællesskaber, til specialskoler og til erhvervsskoler? Stort set alle har fået et bedre liv end den skæbne, der ventede dem for 25 år siden. Kun nogle få er endt tilbage i det psykiatriske system som voksne, men nogle andre er døde af sygdom eller ulykker.

For de fleste er livet fortsat hårdt og noget som den finansielle krise har ramt mange endnu hårdere end andre mennesker, fordi de ikke har en familie til at hænge sammen med. Og fordi det aldrig lykkedes fuldt ud at etablere en helt bæredygtig model for bofællesskabernes økonomi og de unges selvbestemmelse og arbejde i en rumænsk sammenhæng. Bl.a. fordi vi ikke havde midler og ressourcer til den lange indsats, der er nødvendig. Og vi har derfor måtte arbejde med at få især bofællesskaberne

til at overleve med kommunens utilstrækkelige hjælp. Nu begynder dertil at komme de mange post-traumatiske effekter som følge af disse børns ekstreme første år. Nu hvor mange af børnene er midt i 30'erne. Igen mangler der både penge og andre ressourcer til at indsætte den nødvendige hjælp og udviklingsindsats.

Costel Buta - en overlever

Men interessen for Rumænien og de udfordringer, de ”uhelbredelige åndssvage og handicappede børn” står over for i dag som udsatte mennesker, er meget lille også i Danmark. Faktisk er Rumænien blevet til lidt af et ”paria-land”, når man forsøger at samle midler til at gøre en fortsat indsats.

Derfor vil vi fortælle en lille historie om et af børnene fra den gang på Poiana Mare: *Costel* var 14 år og en køn dreng - og en rigtig overlever, der ”pleasede” personalet og holdt sig ude af problemer og for sig selv. Skulle det indebære, at han ”solgte” en af de andre til de voksne, var det bare sådan det var.

Costel (t.v.) var en af de 100 børn, der var forladt af sin familie og blev diagnosticeret som uhelbredelig imbecil. Nicoletta (t.h.) døde ved en ulykke et par år efter udflytningen.

Hvordan gik det med Costel efter han som alle de andre børn fik hæftet en anden diagnose på sig og flyttede med ud i et bofællesskab for 20 år siden? Først og fremmest kom han i specialskole og indhentede på

Det nytter. Men der er brug for hjælp! Forsat!

5 år sin alm. eksamen med et godt resultat. Og han fik mulighed for at komme på gymnasium og tog med

et år længere sin studentereksamen. Samtidigt med dette gik han ind i et af vore tidlige projekter om at skabe et Ungdomsparlament i Craiova. Og han blev ved sin flid og sociale talenter snart en central person i denne kreds. En engelsk støttegruppe lejede endda en 1-værelses lejlighed til ham, så han kunne få mere ro til sin skole og sine gøremål.

Costel engagerede sig mere og mere i politik og var efterhånden slet ikke med i gruppen af unge fra Poiana Mare. Han fik nye venner og bekendtskaber - med indflydelse - som stadig er vigtigt for at opnå privilegier i Rumænien. Samtidigt gjorde Costel en uddannelse og praktik på en af de sociale institutioner færdig og sidder i dag som leder af dagtilbud til ældre i Craiova. Og giver på denne måde tilbage til samfundet samtidig med at fastholde sit politiske engagement.

Costel er nu en ung mand, der kender mange af dem, der er "værd" at kende, med en flot kæreste og en dejlig lejlighed. Senest med til at støtte den nyvalgte præsident i Rumænien, Klaus Johannis. Og faktisk med et engagement for at gøre noget for samfundets svageste.

Fra at være et af de børn, der var smidt ud af familie og samfund, er Costel nu blevet en person, der kan være med til at forbedre livet for andre udstødte mennesker.

Mange af de andre børn er ikke nået "så langt" op ad samfundsstigen, men de har forsat en masse talent for at overleve i vanskelige situationer. Og det er dette talent og den styrke, der skal bygges videre på. Derfor er der brug for hjælp til at det kan lade sig gøre.

Når vi i DEH taler om *inklusion, empowerment, community living, advocacy* og alle de andre flotte begreber, så handler det i bund og grund om dette: at være med til at give alle mennesker styrke til at forme deres eget liv og tage del i deres lokalsamfund på den ene eller anden måde.

For man udsatte unge handler dette lige nu først og fremmest om at kunne få et job med en løn til at leve for og/eller en uddannelse. For mennesker med handicap er det endnu vigtigere for at kunne leve et så selvstændigt liv som muligt.

DEH satser derfor i de kommende år meget på at skaffe støtte for at kunne hjælpe med at stable nogle social-økonomiske virksomheder på benene både i Danmark og Rumænien.

Bagsmækken ... fortsat

Fra side 12

Jeg kan kun undre mig over, at det skal være så svært at få penge til hurtig hjælp til en gruppe evakuerede udviklingshæmmede mennesker i Ukraine, især på denne tid af året, hvor vi i Danmark har stærke traditioner for at sikre, at udsatte grupper ikke skal ende med at fryse i hjel som den lille pige med svovlstikkerne.

Ukraine er som bekendt i klemme mellem EU og Rusland, hvilket bl.a. indebærer at der er mangel på alt – energi, mad, kort sagt alt det, som vi i Danmark betragter som en selvfølge i hverdagen – og især op til jul. Det gælder aktuelt bl.a. for en gruppe på 28 personer, som af vores samarbejdspartner i juli måned blev evakueret fra byen Donetsk (østlige del af Ukraine) til Poltava regionen i den centrale del af Ukraine. Donetsk var og er fortsat blandt de mest krigshærgede områder, hvilket bl.a. har resulteret i, at også sociale institutioner i dag er ruiner og dermed ubeboelige.

Donetsk-gruppen boede først i en sommerlejr og da det blev for koldt flyttet til det lokale hospital. Situationen er nu den, at gruppen kan ikke komme tilbage til Donetsk og de kan ikke blive på hospitalet. Ansvar for gruppen ligger nu hos de lokale autoriteter og de vil nu flytte gruppen til en speciel bygning der imidlertid først skal renoveres og indrettes til pensionat for grupper af mennesker med handicap, der flyttes fra krigsområderne.

FNs udviklingsprogram har stillet 250.000 kr. til rådighed for den nødvendige renovation på betingelse af, at den lokale administration stiller 50.000 kr. til rådighed. De lokale myndigheder har ikke mulighed for at støtte. All-Ukrainian har indtil nu støttet den evakuerede gruppe har derfor spurgt om Det Europæiske Hus har mulighed for at hjælpe.

Og så er vi tilbage ved udgangspunktet for Bagsmækken.

Lise From

BAGSMÆKKEN *Strøtanker fra lænestolen...*

Af Lise From, formand for DEH

Hvordan skaffer man hurtigt 50.000 kr. så 27 evakuerede udviklingshæmmede i Ukraine kan få tag over hovedet inden vinteren for alvor tager fat?

”Jeg glæder mig i denne tid, nu falder julesneen hvid og så må julen komme” – for mange er *Peters Jul* indbegrebet af dansk jul, der handler om juletræ og hvad dertil hører. Indbegrebet af dansk hygge.

Det er også en tid hvor flertallet også synes at udsatte grupper i vores land skal have del i julens glæder på forskellig måde. Men fælles for de mange julearrangementer er god mad, gaver og varme.

De fleste kender også historien om *Den Lille Pige med Svovlstikkerne* der fryser så frygteligt, at hun dør af kulde.

Fra vores samarbejdspartner i Ukraine (*All-Ukrainian NGO Coalition for People with Intellectual Disabilities* tilsvarende vores *LEV*) ved vi, at mange mennesker går en hård tid i møde i den kommende vinter med kuldegrader og sne, hvor især mennesker med handicap på de sociale institutioner bliver hårdt ramt.

DEH's ønske er naturligvis at udsatte grupper i andre lande også skal have del i julens glæder, men i den aktuelle situation i Ukraine kræver det at vi hurtigt kan skaffe 50.000 kr. for at en gruppe på 27 evakuerede udviklingshæmmede kan få tag over hovedet. Indtil nu kan vi konstatere, at Ukraine i denne sammenhæng falder mellem 2 stole. Puljer og fonde modtager kun ansøgninger på forud fastlagt dato og støtter sædvanligvis ikke akut nødhjælp og Ukraine er tilsyneladende ikke blandt de lande der kan modtage nødhjælp fra Danida.

Fortsættes på side 11

DEH

DEH
Ved Glyptoteket 6, kld.
1575 København V

Telefon: 32 11 86 11

Fax: 55 70 29 79

europeanhouse.org

post@europeanhouse.org

Giro: 424-6608 (kt. art 01)

CVR nr.: 18 27 69 33

Det Europæiske Hus

Uraniavej 5

1878 Frederiksberg C

DEH er en humanitær forening,
der arbejder for godt
naboskab og inkludering
af alle mennesker.
Formålet er at støtte
de mest udsatte grupper
med at komme videre i livet
og være en aktiv del
af deres samfund.